

ERŐS

Prof Joseph de Somogyi
19 Garden St Apt 55
CAMBRIDGE 38 MASS

IR

AMERIKAII MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Vol. XXVII. évfolyam — 1963. DECEMBER No. 11. szám. —

„KICSODA EZ?„

Ő üdvözít, Ő törli el
Világ bűnét szent vérével.
Mit annyi szív epedve kért,
Amit Isten rég megígért,
Ő hozza, tőle nyerheted
Az üdvöt, örök életet.”

(Most arra kérlek, hogy mielőtt tovább olvasnád ezt a karácsonyi tanítást, vedd elő a bibliádat és olvasd el belőle Pál apostolnak a kolossébeliekhez írt leveléből: az első rész 15-20 verseket.)

Az egyházi esztendő körforgásában az egyházi év első napja (ádvént első vasárnapja) az evangéliumból felénk irányítja a kérdést: „Kicsoda ez?” (Máté 21:10). Máté evangéliumának 22. rész 42. versében már maga az Úr Jézus kérdezi a farizeusoktól: „Mit gondoltok Krisztus felől?”

Mikor pedig Cézarea Filippi környékén jár, a tanítványoktól kérdezi: „Az Ember Fiát kinek mondják az emberek?” A tanítványok feleletei után pedig egyenesen nekik szegezi a kérdést: „Ti pedig kinek mondtok engem?” (Máté 16:13-15.)

Jézus ellenségei bezzeg gyorsan meg tudnak felelni erre a kérdésre, hiszen beszajkózták a feleletet, előre fel vannak készülve

KICSODA KRISZTUS?

1. Képe a láthatatlan Istennek. Isten kijelentése. Pál apostol is jól tudja, hogy Isten titok. Emberi szem nem láthatja, emberi elme ki nem következetheti. Végigrepülhet az ember a világűrön, láthat csodálatos dolgokat, de visszajövet csak azt mondhatja: Istent nem láttam. Mondják is ezt. Gondolkodó elmék végiggondolhatják a világ minden problémáját, verej kezve kereshetik a titok értelmese magyarázatát, vé-

alaposan a konkolyhíntésre és a támadásra.

Nem így az ige hallgatói, akik minden prédikációban az Úr Jézusról hallanak, mert még nem jutottak el az ilyen színvallás, az ilyen hitvallás elé. Enélkül a hitvallás nélkül pedig senkinek sem lehet igazi, evangéliumi karácsonya.

„Jer mellém a kandallóhoz, fel van szítva a melege” — kedves testvérem, itt most felülről jövő fény melegít és világít s János evangéliumának bevezetéséből arra a kérdésre ad feleletet: Kicsoda ez?

... Kicsoda az Úr Jézus Krisztus?
... Kicsoda neked az, aki égből jött, angyalok kara kísérte, mikor aláhajlott az ég, hogy Őt a földre, egy szegényes istállóba letegye s akinek születése ünnepén Lutherunk nyomán minden karácsonykor így dicsérsük Istent:

Ez Krisztus, Istennek Fia,

Ki mennyből földre szállt le ma,

gül is odajutnak, hogy azt mondják: nincs semmi logikai szükség arra, hogy Isten létezzék.

Isten láthatatlan és kikutathatatlan. Róla csak annyit tudunk, amennyit Ő maga mond el magáról. Ez a kijelentés. Beszélhetünk egyetemes és különleges kijelentésről. Istennek a teremtésben, a történelemben, az ember lelkiismeretében történő kijelentése mind egyetemes kijelentés, de egyikben és együtt sincs benne Isten kijelentésének a teljessé-

ge. Megismerhetjük belőlük Isten hatalmát, gondviselő szeretetét, szent-ségét és igazságosságát, de nem lát-hatjuk meg ezekből azt, ami Isten szíve legmélyén van, a legmélyebb titkot: a bűnbocsátó kegyelmet, te-lát a Megváltó Istent!

Isten ezt a kegyelmét jelentette ki az Igében, a Bibliában. De mind-egyik szent író megőrizte jellemét, tudását, stílusát, a Szentlélek ál-tal való ihlettsége állapotában is egyéniség tudott maradni, ezért van annyi különbség a Biblia írói között. Igaza van Pál apostolnak, mikor I. Kor 13-ban azt mondja, hogy csak rész szerint van ben-nünk az ismeret. Mi csak egy ré-szét látjuk mindig Istennek.

ISTEN TELJES KIJELENTÉ-SE JÉZUS KRISZTUSBAN JE-LENT MEG A FÖLDÖN, Őben-ne lakozott az Isten teljessége, Ő képmása volt a láthatatlan Isten-nek. Nemcsak tanítást hozott le Istentől a földre, hanem benne maga Isten látogatott le hozzánk. Ez azt jelenti, hogy Ő öröktől fogva van, tehát az Atyával egyenlő. Olyan az Isten, amilyenek Jézust láthattuk.

2. Pál bizonyágtételében arról is beszél, hogy **Krisztus a világ teremtője.** A közfelfogás általában úgy szokott beszélni, hogy a vilá-got Isten teremtette, Ő tartja fenn s a világ végén Isten fogja azt megítélni. Pál ezzel szemben azt mondja, hogy a világot Jézus teremtette, Jézus tartja fenn és Jézus fogja azt megítélni. **Ez sok keresz-tyén ember előtt idegen gondolat, Pedig nemcsak (Kol. 1:15-20), és nemcsak János evangéliumának be-vezetése, hanem a terméketlen fü-gefa példázata (Luk. 13:6-9) is igazolja, hiszen a példázat szerint a fügefa életét a vincellérnek kö-szönheti, az ember is Jézus Krisz-tusnak köszönheti életének fenntar-tását. Jézus kegyelme tartja fenn a világot!** János 5:22-ben is azt olvashatjuk: "Az Atya nem ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta." Pál úgy tekint erre a világra, mint amely egészen a Krisztusnak érettünk átszögezett

kezében van. Békessége és rtmény-sége ennek a látásnak a követke-zménye. Tudja, hogy abból a kéz-ből reám csak áldás származhatik.

3. Pál arról is beszél, hogy **Krisztus az egyház feje.** Ezért bi-zonyossá lett arról is, hogy amint maga Krisztus elpusztíthatatlan, — úgy az egyház is. **Amíg az egyház feje Jézus Krisztus, amíg az egyház az Ő fejével gondolkodik, az Ő aj-káival szól hozzá a világ eseményei-hez, addig a pokol kapni sem ve-hetnek rajta diadalt.** Ha azonban elszakad Krisztustól, olyanná válik, mint egy lefejezett, oszlásnak in-duló hulla. Magától elpusztul, nem kell elpusztítani.

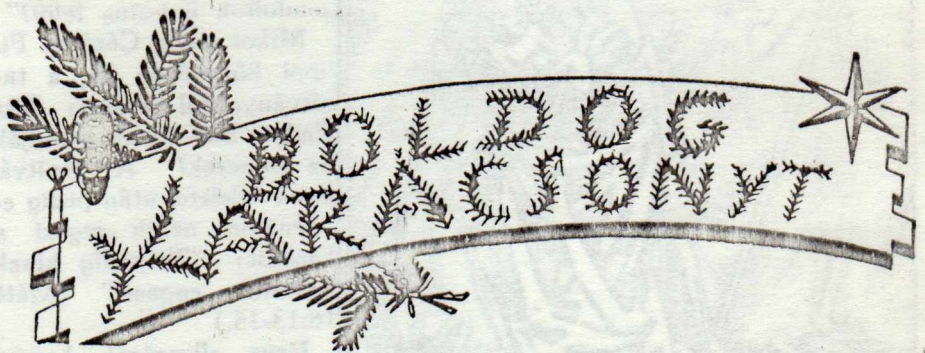
Tudsz-e így nézni az egyházra? Tudod-e így látni kis gyülekezete-det? Tudod-e Krisztust szeretni az egyházban?

4. Pál bizonyágtétele Krisztus-ról az, hogy **Ő az egyház feje-delme.** Pál látja, hogy nincs bé-kesség a világban. Szakadék van Isten és ember, ember és másik em-

ber között. Jézus Krisztus azért jött karácsony éjszakáján a világ-ra, hogy ezeket a szakadékokat megszüntesse, áthidalja. A szaka-dék két partjára keresztfáját fek-tette oda hídnak, hogy legyen az átjáró, eogy Isten kibéküljön az emberrel, ember a másik emberrel, hogy legyen békesség a földön és jóakarát az emberek között.

Gondol-sz-e erre hálás szívvel, amikor hallod az angyalok kará-csonyi énekét? Be tudsz-e kapcsolódni ebbe a himnuszba? Drága-e neked Jézus Krisztus? Lehet, hogy most is, karácsony szent ünnepén, kitérsz e kérdés megválaszolása elöl, de egyszer majd meg kell ál-lanod Jézus Krisztus trónja előtt s ott Ő teszi fel neked a kérdést: — **Te pedig kinek tartasz engemet?** Ez elöl a kérdés elöl nem lehet ki-térni. Boldogok, akik akkor dicsér-ni fogják az Urat a maguk mód-ján, a saját maguk által megtapasztalt élmények alapján.

Arnóthy Zsolt

Az ünnep arca

A világban az a karácsony,
hogy túl minden élet-maráson
bensők oltárán tűz ég,
emberség, jóság, hűség,
s testvérre törni nem ereszt
a béke karja, a kereszt.

A családban az a karácsony:
túl italon, s túl a kalácson
áldássá érik a szád,
érted a más panaszát,
s mindazzal, mi még a tied,
bepólyálsz néhány tört szívet.

S te-magadban az a karácsony
ahogy a való győz Tamáson;
győz, mint a fény az éjen!
A szem kitárul mélyen,
lát . . . s nem nézi most: mi milyen?
— Jézusa párnáin pihen.

E. G.

Karácsonyi vádlóink

Régi és új karácsonyi képeinken Jézus családtagjai mellett, meg a pásztorok és napkeleti bölcsek, az emberek mellett mindig ott vannak az — állatok is.

Hogy kerülnek az állatok a karácsonyi történetbe, holott az evangéliumok nem említik őket. Bizonytalán arra az ígére kell gondolni, hogy az egész természeti világ várja a megváltást. Jézus születése az egész teremtett világnak javára van.

De mért éppen az ökör, meg a szamár vonult be leginkább a karácsonyi történetbe? Hiszen a régi keleti istállóban nemcsak ezek, talán nem is leginkább ezek voltak találhatóak, hanem pl. birka, tevé, ketske meg szárnyasok.

Mégis már régi atyáink így énekeltek Luther nyomán karácsonykor:

Ötet édesanyja, Mária,
Pólába pólálá.
Tevé a jászolba,
A rút istállóba
A nagy Királyt,
Kit ökör és szamár szagolással
Esmérnek Uroknak,
És a hideg ellen ők őrizik szépen
Fuvallással.

Az ökör és szamár karácsonyi jelenlétét régi ószövetségi ige magyarázza. Ézsaiás írja könyve elején: "Az ökör ismeri gazdáját, a szamár is az ő urá-

nak jászolát, az én népem nem ismeri . . ." Ezek a kedves állatok tehát úgy állnak Jézus betlehemi jászol-bölcsője körül, mint néma vádolóink. Jelenlétük aláhúzza a jánosi ígét: — "Övéi közé jött, de övéi nem fogadták be."

A nagyszemű, méla ökör ismeri gazdáját és ragaszkodik hozzá. A közmondásosan buta szamár tudja, hol keresse eledelét.

Mi?

Tudjuk-e, hogy a megszületett Jézus igenis gazdánk, jó gazdánk akar lenni, s olyasmivel akar táplálni, ami tovább tart a karácsonyi asztal bőségénél?

Ne sértsük magunkat azzal, hogy a karácsonyi történet két kedves állatának a képét akárcsak trefásan szószereint alkalmazzuk magunkra, de hogy az ószövetség ádventi prófétája és karácsony évezredek története e két néma tanú felvonultatásával valami fontosat akart mondani, az bizonyos.

- 6 - f

GYERMEKEKNEK —

— FELNÖTTEKNEK

színes karácsonyi elbeszélések:

"PÁSTOROKKAL

VAGYOK ÚTBAN"

(Bővebbet a 6. oldalon.)

Levelesláda

Azt írja testvérünk: "Most, mikor a munka racionalizálásáról, az energiagazdálkodásról van szó, hogy minél kevesebb munkabefektetéssel, minél több eredményt lehessen elérni, az automatizálás közben az ember elgépiesedik s így veszít a munka örömeiből, az alkotás egyediségéből." —

Felelet: Igaza van és százszor nagyobb igazság ez a lelkiéletben. Ha itt kezdenénk el energiagazdálkodást folytatni azzal a célzattal, hogy minél több profitot érjünk el, a folyamatok automatizálása igen nagy veszedelemmel járna a lelkiéletben. De mégis hangsúlyoznunk kell az ige szerint (és a tapasztalat szerint is), hogy amit testvérünk gyülekezetének egyes tagjai között kifogásol, hogy "csak szokásból" járnak templomba, olvasnak ígét és imádkoznak: a szokásnak megvan a jelentősége. — Veszedelme az, hogy a lelkiélet önmagánál fogva egy lassudási folyamat s így megáll, ha mindig nem kap új és új lendítő erőt. Azért nem lehet a lelkiéletben megállni, mert az vagy fejlődik, vagy visszafejlődik, de semmiképpen meg nem áll. Ha áll, megbőzshődik és elpusztítja önmagát. Ennek a lassudási folyamatnak az Istentől adott ellenszere: a keresztyén szent szokás. A szokás a Sátán kezében elpusztítja lelkiéletünk frissességét, a Szentlélek Isten kezében pedig áldott hajtóerővé válik. A rendszeres bibliaolvasó ember meg szokja: hogy az ígében mindent megbeszéljen az Istennel. Megszokja: hogy mindenben Neki adjon hálát elsősorban és minden baját, kérését Őelibe vigye imádságában. És főként reájön az ige útmutatása nyomán arra, hogy mindez nem elég, hanem minden hívő keresztyén embernek minden napon önvizsgálatot kell tartania. A szent szokás is lehet nagy iskola, magának az Úrnak nevelő iskolája. - dr. -

Csak azok tudják a világot megmozgatni, akiket a világ az Úr iránti hűségükben nem tud megmozgatni.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kéziratok, gyülekezeti hírek, stb., úgyszintén minden a lappal kapcsolatos levelezés, előfizetések és adományok erre a címre küldendők:

ERŐS VÁR
P. O. Box 1094
Cleveland Ohio 44102

AZ "ERŐS VÁR" 3 DOLLÁR EGY ÉVRE. SZERETETTEL KÉRJÜK A LEJÁRT ELŐFIZETÉSEK BEKÜLDÉSÉT A FENTI CIMRE!

MAGYAR EVANGÉLIKUS TESTVÉR!

Sok szétszórt hittestvérünk várja örömmel az ERŐS VÁR minden számát KIS LAPUNK CSAK AKKOR MARRADHAT FENN,

- HA a sokéves hátralékosok be-küldik előfizetésüket,
- HA azok, kik eddig csak 'olvasók' voltak előfizetőkké válnak,
- HA az eddiginél többen adakoznak lepfenntartásra.

TESTVÉR!

Karácsonykor gondoldj adományoddal az ERŐS VÁR-ra!

ERŐS VÁR

AMÉRIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Az Amerikai Evangélikus Egyház Magyar Konferenciájának lapja

Szerkesztő és kiadó: Juhász Imre

ERŐS VÁR — (MIGHTY FORTRESS)
P. O. Box 1094. — Cleveland 2, Ohio

* December 1963. *

* No. 11. (71.) *

— Issued monthly September to June;
by-monthly: July and August —
Published by the
Hungarian Conference
of the Lutheran Church in America

Subscription: \$3.00 a year

Second class postage paid
at Cleveland, Ohio

A megalkuvás nélküli békesség

— Ézsaiás 9:6 —

Karácsony azért a békesség ünnepe, mert akkor született a "Békesség Fejedelme", az Úr Jézus.

Benne Istennek az a békessége szállott a földre, amelyet ez a világ nem nélkülözhet de amelyet a maga erejéből megteremteni mégsem tud.

Karácsony békessége nem a mi érzéseink keltette egynapos hangulat, hanem Krisztus teremtette belső, lelki magatartás. A gonosz legyőzése és nem a vele való kiegyezés árán jött létre. Karácsony békessége ezért nem a megalkuvás, hanem a megváltás gyümölcse. Krisztus megváltói halálával a bűn hatalmát megtörte és így szerzett számunkra Istennel békességet. Az Istennel megbékéltetés békességre juttat egymással de nem a szívünkben vagy a világban élő gonosszal. A karácsonyi békesség közösség Istennel de nem közösködés a gonosszal. — Karácsonykor Krisztussal földreszállott, békesség nem a mindennel, minden áron megalkuvó gerinctelen gyengeséget, hanem a gonosszal elszántan szembenálló, gerinces határozottságot jelent. A bethlehemi jászolban a "Békesség" és nem a "megalkuvás" Fejedelme született meg. Ennek a karácsonyi, Krisztus-adta békességnek kell mindjobban kibontakoznia a földi élet keretei között. Ezért kell az egyháznak ezt a békességet hirdetnie és szolgálnia. Ezt a békességet és nem mást. Az egyház nem lehet szószólója, támogatója és az Igével igazolója a ma divatos "megalkuvás" korszakának.

Az egyház részére az emberi békesség együttélés egyetlen lehetséges módját mindig Krisztus törvénye szabja meg. Ezért ugyan elfogadja az egyház, hogy békésen egymás mellett élhetnek különböző politikai, társadalmi, gazdasági rendszerek, de tagadja ennek a lehetőségét azok között, akik egymással szembenálló erkölcsi alapelveket vallanak. Ezért nem lehet az egyháznak elfogadnia az Isten-ellenes

kommunizmussal való megalkuvást, mint az emberiség békés együttélésének s a háború elkerülésének egyetlen módját. Ezt az elgondolást nem lehet azzal a hamis érveléssel alátámasztani, hogy Krisztus is hirdette, hogy szeressük ellenségeinket. Krisztus ellenségeink, de nem azok ártó szándékú eszméinek szeretetére tanított. Az emberek, népek közötti igazságtalanságok orvoslására Krisztus sohasem ajánlotta a háborút, de a megalkuvó engedékenységet sem.

A háború nem, de a megalkuvás sem hárítja el a kommunizmusnak, nemcsak szabadságunkat, hanem hitünket is elpusztítással fenyegető veszedelmét. — Háborúval esetleg győzhetnénk a kommunisták felett de ezzel nem semmisülne meg az eszme, amelyben ők hisznek. A továbbélő eszme pedig ismét a gyűlölködés magvát hintené el s új háborúságokat teremtene, nem is szólva arról, hogy egy újabb háború az egész emberi művelődés megsemmisülését is jelenthetné. Viszont a kommunizmussal való minden egyezkedés, alkudozás annak erősödését, térhódítását segítené elő és vagy a rabságot jelentő behódoláshoz vagy újabb csalódás keltette újabb ellenségeskedést ki-robbantó ellenálláshoz vezetne.

A "béke-harc"-nak nincs más győzelmet ígérő fegyvere, mint amelyet Krisztus használt ellenségei legyőzésére: az Ő keresztje. Ez a kereszt békít ki bennünket Istennel és egymással. Ez a keresztől szóló evangélium az igazi fegyvere a keresztyénségnek a kommunizmus szemben. Krisztus nem alkudozott a kísértővel, nem egyezkedett a gonosznak semmiféle fajtájával sem. Megalkuvás nélküli magatartása győzte le a keresztet a gonoszt. Így lehet a keresztől szóló evangélium nekünk is diadalra segítő fegyverünk minden gonosszal szemben. Az lehet, ha komolyan vesszük, ha harcolunk is vele, ha nem lábhoz tett fegyverrel, a megalkuvás közömbös szellemével szemléljük az istentelenesség eszméjének terjedését. Krisztus

nem tűr közömbösséget, megalkuvást. "Aki velem nincs, ellenem van" — ez a kijelentése nem tűri, hogy kétfelé kacsintgassunk, nem tűri, hogy alkudozzunk, egyezkedjünk azzal az ellenséggel, amely soha senkivel sem óhajt meg egyezni.

A karácsonyi "Békesség Fejedelme" adja meg nekünk a világos látást, az erős hitet és bátorságot, hogy megállhassunk a kísértések idején s be ne hódoljunk a gonoszság hirdetésének s egy pillanatig se kételkedjünk abban, hogy Krisztus igazsága nagyobb, hatalmasabb minden gonoszagnál

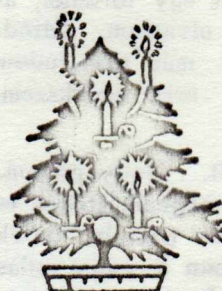
s az Ő békessége diadalmasabb minden megalkuvás árán szerzett ál-békességnél. Az Ő békessége nem egyszerű eltörlése a viszálynak, hanem a rossznak jóval való legyőzése, a gyűlölet helyébe a szeretet ültetése. Nem egyszerű gyűlölködés nélküliség, hanem szeretetben élés, nem a fegyverek, hanem bűnös vágyaink, gyűlölködő ösztöneink általános leszerelése. Karácsonykor fogadjuk el hittelt a "Békesség Fejedelmé"-nek ezt a számunkra felkínált békességét. — Így lehet karácsony az igazi békesség megszületésének ünnepévé.

Asbóth Gyula

akkor Stockholmban már jobban szerepeltek és Balczó András, keresztfiám a hirtelen elhunyt nyiregyházi ev. lelkes derék fia megnyerte az öt-tusaj világbajnokságát. Nemcsak ez a győzelme tette boldoggá, de az a tisztelet, amellyel ezt a fiatal kereszttyén atlétát éppen erkölcsi tisztaságáért, némán is hitet valló magatartásáért atléta társai tisztelik és szeretik az egész országgal együtt.

(Folytatjuk)

AZ IGAZI ÜNNEP

Ha az első hópolyhek leesnek és a napok megrövidülnek, karácsony mindenütt szóbakerül. — "Karácsony", — micsoda csengése

se van ennek a szónak! Tele van örömmel, friss, mint a tiszta fenyőillat és melegít, ahogyan csak a szeretet tud melegíteni. És mégis mintha az igazi öröm, a valóságos karácsonyi öröm fénye kialudt volna az emberek szemében.

Azelőtt sohasem ismertem "halott" szemeket. A háború utáni időkben lettem figyelmes rájuk. — Szemek, melyekben az örömnél minden fénye kihűnyt, minden várakozás, minden reménység, minden akarás, minden bizonyosság kialudt. A szegénység nyomorultjainak a szeme ilyen. Testi szegényeké, lelki szegényeké, és még mélyebben: Krisztusban szegényeké. Ha karácsonyról beszélünk, mintha kongó úrból hangzana a panasz: "Ebben az évben nem lesz karácsonyunk. Nincs pénzünk fára, ajándékra. Leszoktonk róla." — "Csak azért élünk együtt, mert nincs lakás. Rég elváltunk volna. Így nem lehet karácsonyt ünnepelni." Vagy: "Ennyire elárvultan nincs karácsonyi öröm. Jobb nem is gondolni karácsonyra."

Tehát azért nincs karácsony, mert hiányzik a fa és az ajándékok,

Cleveland - Helsinki - Makó

— BRACHNA GÁBOR

III.

KIRÁNDULÁS PARVOO-BA

Egy dunai kirándulást Visegrádra kell magunk elé képzelni, amikor ennek az útnak a szépségeire gondolunk. Itt is vissza megy a történelem egészen a 11. századig. A katedrális ma is istentiszteleti hely és püspöki székhely. A város szők utcáin még állanak a faházak, melyek az ősi finn építkezés maradványai. A katedrális szószékén 4 homokóra. A szószékéről lejövő lelkeszt 1. Kor. 4:20. verse köszönti, mely azt mondja "Nem beszédben áll Istennek országa, hanem erőben."

A városka dombon épült s lábainál tavak, szigetecskék, amelyen egy-egy finn tanya húzódik meg füstölgő "saunák"-kal. Ez a naponkénti vagy legalább hetenkénti gőzfürdő a finn élet igaz, gyermeki örömét képviseli. Magunk is kipróbáltuk. Nyírfavesszővel korbácsolt testünk a forró gőzben olyanná lett, mint a főtt rák. Mikor beszéltek róla, úgy gondoltuk, hogy istenkísértés ilyen állapotban beugrani a hideg tóba. De, amikor átestünk rajta, mi is sauna pártiakká váltunk, mert valóban felfrissített. Arra gondoltunk, hogy milyen okos dolog lenne ezt megvallósítani itt Amerikában és ezt a természetes gyógy módot használni a sok

ÚTINAPLÓJA —

Idécsillapító helyett. Bizonyra! egészségesebb lenne tőle Amerika népe.

De ilyen lélekűdítő volt a félnapos hajóút is, mely a helsinki kikötőben végződött. Szívesen kikötöttünk volna pár napra bármelyik szigeten, mert vakációzásra és teljes pihenésre nem kívánhatna alkalmasabb helyet a városi ember. Vannak is intézményes nyaralások, közöttük több gyülekezetnek is van egy-egy szigete, ahová a tanuló ifjúságot szállítják ki pár hétre a nyári folyamán.

Még külön érdekessége ennek a vidéknek a finn "fehér éjszakák", amikor a naplemente csak egy óráig tart, különben 23 órással van pár héten keresztül. Fiam tudott aludni "nappal" is, de én minden fáradtságom ellenére resteltem ágyban maradni, amikor a nap delelőre járt reggel 5 óra felé.

Sok-sok aprólékos, kedves dolgot figyel meg az ember ebben a barátságos idegen-hazában, de a szívünk itt is magyarokat keres. Érthető volt tehát a problémánk, amikor "Hungária" vendéglőt láttunk és megtudtuk, hogy a legkiválóbb fényképészüket Rácz Istvánnak hívják és amikor résztvehetünk a finn-magyar atlétikai mérkőzésen. Bár a magyarok veszítettek, de úgy gondoltuk, jó helyre ment a dicsőség, a mi testvér népünkhöz. Ugyan-

vagy hiányoznak a kedvünkre való emberek? Látjátok, én nem tudtam, hogy karácsony csak egy fénylő fából és ajándékokból, meg kedvünkre való emberekből áll. Attól tartok, hogy ezelőtt is csak karácsonyi hangulatotok volt, de nem valóságos karácsonyi örömtök, és most, a hangulati elemek eltünése után nem tudtok mit kezdeni karácsonnyal. Olyasféle ez, mintha azt mondanátok: A menyegző, az egy fehér menyasszonyi ruha. Sajnos, most úgy megdrágult, hogy nincs elég pénzünk reá. Tehát lemondunk egymásról.

Eszembe jutott egy történet, amit az újságban olvastam. Mind-egy, hol történt, már nem tudom biztosan. Csak arra emlékszem, hogy vidéken.

Keresztelő volt. Nagy pompával. A gyereket megkeresztelték és hazavitték. Otthon tisztába tették és az oldalszobában a nagy tollas ágyra fektették. Azután kezdődött a szív szerint való "keresztelő", amelyen már nem csak foghijasan vettek részt. Megterítették az asztalt és úgy ettek, mintha már félig éhenhaltak volna. A borral sem takarékoskodtak, hiszen az örökös született meg, háznak és kertnek, minden vagyonnak és családi névnek örököse. A jókedv magasra hágott. Egyik beszédet a másik után tartották. Dicsőítették a nagy szerencsét, mely a szülőknek ebben a fiúban és örökösben született. Az ünneplés és öröm tetőfokán aztán a keresztanya újra ljttni kívánta a gyermekeket.

Keresgálték és keresgéltek. A nagy tolongásban elfeledték, hová fektették. Végre a tollas ágyon megtalálták a rárakott kabátok alatt — holtan. Megfulladt!

Félelmes igaztörténet ez. És ezer és sokezer "keresztény" családnak ez a karácsonyi történet!

Karácsonyt ünnepelnek, a Krisztus-ünnepet, Krisztus születésének az ünnepét. Az öröm a legmagasabbra hág, és mégis, a Krisztus-gyermek ezekben a házakban már régen halott — "megfulladt" —

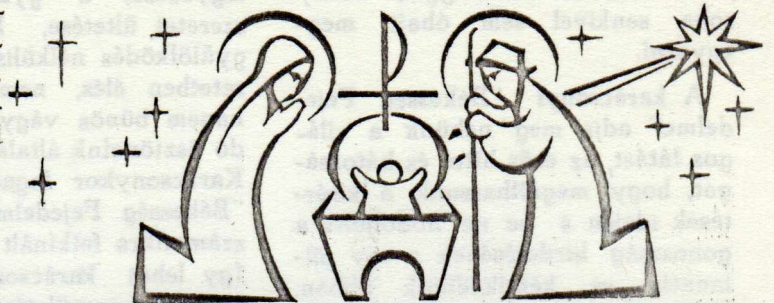
más dolgok alatt. Még talán nem jutottak el ennek a valóságnak a felismerésére. Csak akkor derül ki, mikor valakinek nem futja a pénzefára, meg ajándékra, nincsenek

Hát a Gyermek a jászolban? Kegyelmet földi körülmenyekből tette függővé? — Karácsony nem más, mint — maga a Krisztus-gyermek,

de ezt minden ínség ellenére nem ismerjük fel, a földi jólét pedig méginkább eltakarja előlünk. Ő mindenekfelett azoké, akik megfáradtak és megterheltek, akik szegények, elhagytak és elveszettek!

Ő azért lett szegény Bethlemben, hogy mi meggazdagodjunk benne. És azért lett még szegényebb, azért lett "bűnné" az átokhalál csödjében, hogy "minden" a miénk legyen az istenfiúságban. Azért gyötrődött mindhalálig. —

kedvelt emberei, akikkel együtt tud örülni, vagy betegség és halál zörget be az ajtón. És akkor egyszerre úgy tűnik neki, mintha karácsony már nem is létezne.

hogy öröme és békessége a miénk legyen mindörökké.

Megfúlt, meghalt számodra a Krisztusgyermek, az igazi földi karácsony és a menny örök karácsonya, mert messze szakadtál tőle, mert bálványaid alá temetted? Még nem késő! Jöjj hozzá, s ha a holtat keresed is, mint Mária Magdolna, megtalálod az Élőt. Feltámad a szivedben és feltámad vele a karácsonyi élet elvehetetlen öröme!

(**"Pásztorokkal vagyok útban"**
Copyright by F. Sréter.)

Karácsonyi ajándéku! ajánljuk:

**"PÁSZTOROKKAL
VAGYOK ÚTBAN"**

Örömmel közöljük, hogy a németországi Magyar Iratmisszió kb. 80 oldal terjedelemben egy karácsonyi evangéliumi könyvecskét ad ki a fenti címmel. Néhány Túrmezei vers mellett mintegy 40 jrodalmi értékű adventi-karácsonyi történetet tartalmaz. — A könyv december 10-e táján lesz irat-terjesztésünkben kapható. A kiadó önköltségi áron adja, hogy minél nagyobb körben elterjedjen. Kapcsozott füzet-formában darabonként 50 cent; finomabb papíron füzve-kartonozva \$1. Az önköltségi ár miatt kérjük a darabonkénti 10 cent póstköltség megtérítését. Az ár 5-centes póstabélyegeken is beküldhető a rendeléssel együtt címre:

ERŐS VÁR

P. O. Box 1094
Cleveland Ohio 44102

ADOMÁNYOK az 'Erős Vár'-ra:

Az elmúlt hetekben köszönettel vetjük az alábbi lapfenntartó adományokat: Simor Imre (Anaheim, Cal.) 1.00, Lucskó András (Cleveland) 2.00, Hollós Lydia (Detroit) 2.00, Szabó József (Cleveland E. 99) 2.00, Lénárt János (Cleveland) 1.00, Palotay Csaba (South Gate, Cal.) 3.00, Boros József (Cleveland) 3.00, Miller Jánosné (Pittsburgh) 1.00, Vastag János (Cleveland) 4.00, — Bakó Zsuzsanna (N. Y.) 2.00, Varga Lászlóné (N. Y.) 2.00, Balogh János (Cleveland) 2.00, Juhász Imre (Cleveland) 2.00, v. Máté Béla (N. Y.) 2.00, Dex Gizella (Chicago) 0.50, Nagy Helen (N. Y.) 1.00, Markovits Pál (Pittsburgh) 3.00. — Az adományok nyugtázását folytatjuk.

Legjobb tanító a tapasztalat. Ha az ember meggondolja, hogy milyen nagy ára van, nem is csoda.

*

A "nemakarás"-ból lesz a "nemtudás".

PARANCSOL A GYERMEK

Merő csoda a gyermek.
Erőtlen, gyengén jelenik meg köztünk,
kicsinynek látszik és igénytelennek.
Pedig hatalmas, nagy követelés
minden lehellet, minden szívverés.
Néki növekednie kell.
És utolsó hely neki nem elég,
naptalan zug, elhasznált levegő,
az eledelből, ami megmarad.
Ő az első akar lenni, nem utolsó,
mert neki az utolsóság koporsó.
Ő parancsoló, győztes akarát.
Néki növekednie kell.

Vétkes, aki parancsát megtagadja:
csenevésznedni, halványodni hagyja,
s tdaadja a halálnak.
Igazán azok cselekszenek,
akik nagy alázattal félreállanak.
Kiknek kis szíve dobbanása törvény.
Dolgoznak érte testük-lelkük törvén,
s szemük szüntelen, aggódva figyel,
fejlődik-e, növekszik-e? Hiszen
néki növekednie kell.

Ilyen csoda a gyermek.
Erőtlen, gyengén jelenik meg köztünk,
kicsinynek látszik és igénytelennek.
S minden lehellet, minden szívverés
hatalmas, új követelés.
Így érkezett el Krisztus is közénk.
A szűk istálló szegény jászolán,
mint gyermek fekszik Ő és követel.
Néki növekednie kell
nagyv, nagyobbá és legnagyobbá,
szent Messiássá, szabadító Úrrá,
úgy adhat üdvöt, úgy teremthet újjá.

Ő, szállj szegény szívembe, titkos Gyermek.
Jöjj, növekedj, töltsd be az életem.
Teneked mindig nagyobbá kell lenned
és kisebbé nekem.
Földi borún, halálon, elmúláson,
hogyan Te vihess engem, kicsinyt, keresztül,
Nagy, erős Messiásom!

Túrmezei Erzsébet

DICSŐSÉG
A MAGASSÁGBAN ISTENNEK
ÉS A FÖLDÖN BÉKESSÉG
ÉS AZ EMBEREK KÖZÖTT
JÓAKARAT

Lukács, 2. 14

GONDOLATOK

Isten elől nincs menekülés, csak
ő h o z z á .

A győzelem feltételei egyszerű-
ek: Küzdj egy keveset. Túrj egy
keveset. Higgy mindig, Sohase
nézz hátra.

Gyülekezeti hírek

CLEVELAND — ELSŐ

Lelkész: Brachna Gábor

(Templom cím: 2836 East Blvd. Tel.:
RA 1-7074.) Angol istentiszteletek de.
9:30-kor; magyar istentiszteletek de.
11-kor. — Adventben a hétköznapi is-
tentiszteleteket csütörtökönként tart-
juk este 7:45-kor. — Meleg testvéri
hangulatban tartott a Magyar Kör egy
tea-est keretében nyilvános összejöve-
telt nov. 27-én, ahol dr. Bély Béla
közgazdasági író tartott előadást a
technika legújabb forradalmáról az au-
tomatizációról és annak következmé-
nyeiről. Az előadást egy igen hálás és
tanulni vágyó közönség hallgatta meg.
Külön örömet és megtiszteltetést jelen-
tett Tollas Tibornak a megjelenése,
aki amerikai körútján éppen városunk-
ban tartózkodott ebben az időben. A
Magyar Kör tagjai uszonnát szolgáltak
fel az összejövetel keretében. — Gyü-
lekezeti egyleteink közül a Friendship
Club és a Fiatal Asszonyok Köre saját
főrukkben is rendeztek karácsonyi sze-
retet-estélyt, dec. 6-án és 7-én, melyen
a munkatársak és együttműködők
egymás iránti szeretete jutott kifeje-
zésre. — Nov. 24-én az Oltáregylet tar-
totta meg szokásos Karácsonyi Vásár-
ját, melyet igen sokan támogattak a
gyülekezetünk barátai közül. — Thanks
giving Day közös istentiszteletét idén
a mi templomunkban tartottuk, melyen
a szomszéd református gyülekezet é-
nekkara is szolgált. Az offertóriumot,
mely száz dolláron felül volt, teljes e-
gészeben a C. R. O. P. néven szolgáló
segély szervezetnek adtuk át. — Ha-
lottak Vasárnapján (minden szentek)
mi is közösen emlékeztünk meg az is-
tentisztelet keretében a családok, a
nemzet és az emberiség halottairól. —
Különösképpen jelentős volt ez azok
számára, akik a magyarországi teme-
tőkben nyugvó szeretteikre emlékeztek
ezekben a napokban. — Az élet és ha-
lál Ura kiszólitotta gyülekezetünkben

özy, Pápics Józsefnét, oltárkezelőnek, Mrs. Horváthnak édesanyját, akit a gyülekezet szeretetével kísértünk ki utolsó útjára. — Kereszteltük: Sprafka Józsefék három gyermekét, Kimberly, John és Jodie-t, valamint Bennington William és Hank Jean kisleányát J. Brett-et. — Vasárnapi iskola karácsonyi ünnepe dec. 22-én lesz du. 3-kor. — A gyülekezet karácsonyi istentiszteletei: dec. 24-én este 7:30-kor magyar, este 11-kor gyertyafényes angol, úrvacsoraosztással; dec. 25-én de. 9:30-kor angol, úrvacsorával, 11-kor magyar, úrvacsora osztással. Dec. 26-án de. 11-kor magyar ünnepzáró, úrvacsora osztással. Dec. 31-én este 7:30-kor magyar. Dec. 29-én szokott sorrend: angol 9:30-kor és magyar délelőtt 11 órakor. Új-év napján csak magyar de. 11-kor. — Egyházi közgyűlésünk jan. 12-én lesz a de. 9:30-kor kezdődő közös istentisztelet után. — Magyarországi látogatóink: Heck Jánosné, Körmendről, Beck Berta és Vucskó Ferencné édesanyja és Temesi Istvánné, Kiskőrös-ről, István és László édesanyja. Mindketten hosszabb időt töltenek itt a család és a gyülekezet örömeire.

CLEVELAND - WEST SIDE

Lelkész: Juhász Imre

(W 98 és Denison sarkán. — Tel.: 961-6895.) — Vasárnapi istentiszteletek: 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven. Úrvacsoraosztás lesz dec. 25, 26 és jan. 5-i istentiszteleteken. Vasárnapi iskola 9:30-kor. — Az utolsó adventi magyar istentiszteletet dec. 18-án szerdán este 7:30-kor tartjuk meg. — A vasárnapi iskola karácsonyi ünnepélyére az egész gyülekezet hivatalos: december 22-én, vasárnap este 7-kor a templomban. Az offertórium a clevelandi Lutheran Children's Aid javára megy. — Ünnepi istentiszteleteink: december 24-én, kedden angolnyelvű karácsonyesti gyertyafényes áhítat éjjel 11-kor; dec. 25-én a vasárnapi rend szerint (úrv.), dec. 26-án, karácsony másnapján de. 10:45-kor magyar istentisztelet (úrv.). Dec. 31-én, kedden 7:30 órakor ó-év esti magyar; szerdán, jan. 1-én de. 10:45-kor újévi magyar istentisztelet lesz. — A pénzügyi bizottság félévi ülése jan. 3-án, pénteken este 1/2 8-kor, a presbitérium januári ülése a szokottnál egy héttel később: jan. 10-én lesz. A gyülekezet évi közgyűlé-

sét január 19-én, vasárnap tartja, a 9:30-kor kezdődő közös angol-magyar istentisztelet után.

DETROIT

Lelkész: Asbóth Gyula

Istentiszteletek: angol 10-kor, magyar 11-kor. Templom: 8151 Thaddeus St. Telefon: VI. 1-3077. — Istentiszteletek vasárnaponként d. e. 10-kor angol és vasárnapi iskola, 11-kor magyar. Temettük okt. 19-én Samu Gyuláné egyháztagunkat. Feltámadunk! — Az Oltáregylet okt. 6-án Bazárt, nov. 10-én ebédet rendezett. — Kereszteltük nov. 17-én Paul Ádám Kozmát, Ádám Kozma és Elleen Somogyi szülők kisleányát, valamint Paul Zoltán Kiszelyt, John Kiszely és Tóth Mária szülők kisleányát. Isten áldása legyen a megkeresztelteken és hozzátartozóikon. — Dec. 24-én éjjel 11-kor angol nyelvű, másnap délelőtt 11-kor magyar ünnepi istentiszteletet tartunk.

PITTSBURGH

Lelkész: Markovits Pál

Templom: 161 Hazelwood Avenue. — Telefon: 421-2174. — Istentiszteletek vasárnap de. 10-kor angolul, 11:15-kor magyarul. Minden hónap első vasárnapján mindkét istentiszteleten úrvacsora. — Kereszteltük: John Betza és Christen Mader gyermekét Stephan John névre. — Eskettük: Frank Kállay és Bette Ann Rittick testvéreinket. — Rendkívüli közgyűlést tartott gyülekezetünk, melyen az újjáépítendő lelkész lak alapra megajánlásokat gyűjtöttünk, ezek összege reménynyújtó az építkezéshez. — Okt. utolsó vasárnapján a magyar ev. konferencia főesperese, Nt Brachna Gábor tartott előadást finnországi és magyarországi útvjáról. A főesperes látogatását szívesen fogadta a gyülekezet. — Oltáregyletünk, Bíró Sándorné vezetésével hálaadási gyülekezetet vacsorát rendezett, melyen Zerinváry Miklós gondnok búcsúzott dr. Herédy László és családjától, akik Kaliforniába telepedtek át. Badin László és családja szintén nyugatra költözött. — December első vasárnapján Guttovz József, a clevelandi első ev. egyház orgonistája templomunkban orgonahangversenyt tartott. A Fiala Házások Köre volt a vendéglátó úgy az októberi, valamint a dec. máj. soros testvéri találkozóknak. — Karácsonyi szolgálataink a rendes időkből lesznek, úrvacsorá-

val. — Ifjaink az idén is kántáló csoportokkal közösen az egyháztagjainkat, minden otthonba bekopogtatnak. — A vasárnapi iskola karácsonyi ünnepélye dec. 22-én lesz. — L. W. A. munkájára \$77.70 gyűlt egybe. —

MINDENNAPI KENYÉR

— Ötmutató a Biblia olvasásához —

KAR. U. VAS. — DEC. 29.

Heti Ige: Luk 2:29-30

Napi igék (dec. 29- jan. 4):

V. Gal 4:1-7. — Zsolt 93.
H. Ján 12:44-50. — Ézs 35.
K. Róm 8:31-39. — Zsolt 62.
Sz. Újév. — Ézs 43:1-7. — Ján 2:1-12.
Cs. 5 Móz 33:26-29. — Ján 2:13-22.
P. Ézs 43:16-19. — Ján 2:23-3:8.
Sz. Róm 14:7-9. — Ján 3:9-16.

ÚJÉV U. VAS. — JAN. 5.

Heti Ige: Zsolt 91:11

Napi igék (jan. 5-11):

V. Jak 4:13-17. — Ján 3:17-21.
H. Epifánia. — Ézs 60:1-6. —
— Ján 3:22-30.
K. Csel 11:1-18. — Ján 3:31-36.
Sz. 1 Ján 2:7-11. — Ján 4:1-15.
Cs. 1 Ján 1:5-10. — Ján 4:16-26.
P. Mát 5:13-16. — Ján 4:27-34.
Sz. 1 Ján 2:12-17. — Ján 4:35-42.

VIZK. U. 1. VAS. — JAN. 12.

Heti Ige: Ján 1:14

Napi igék (jan. 12-18):

V. Ézs 42:1-8. — Ján 4:43-54.
H. Márk 1:1-8. — Ján 5:1-16.
K. Márk 1:9-15. — Ján 5:17-23.
Sz. Ján 1:35-42. — Ján 5:24-29.
Cs. Mát 4:12-17. — Ján 5:30-40.
P. Zsid 2:14-18. — Ján 5:41-47.
Sz. Luk 10:21-24. — Ján 6:1-15.

VIZK. U. 2. VAS. — JAN. 19.

Heti Ige: 2 Kor 4:6

Napi igék (jan. 19-25):

V. 2 Pét 1:16-21. — Ján 6:16-29.
H. 2 Móz 34:29-35. — Ján 6:30-51.
K. 2 Kor 4:3-6. — Ján 6:52-71.
Sz. 2 Kor 4:13-18. — Ján 7:1-24.
Cs. Csel 26:4-20. — Ján 7:25-52.
P. Mát 16:24-28. — Ján 7:53-8:11.
Sz. Fil 3:20-4:1. — Ján 8:12-30.